

Nr 344.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo.

GUSTAF.

Östen Undén.

Förslag

till

Lag

**om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling
av skog å fastighet i enskild ägo.**

1 §.

Å fastighet i enskild ägo, belägen inom område, där lagen angående vård av enskildes skogar är tillämplig, skola vederbörande rättsägare med avseende å rätten att förfoga över skogen vara underkastade de inskränkningar, som i denna lag stadgas.

2 §.

Avverkning av ungskog må ej ske annorledes än genom för beståndets utveckling ändamålsenlig gallring, så framt ej skogsvårdsstyrelsen med hänsyn till skogens tillstånd och beskaffenhet finner skäligt medgiva, att avverkning sker under annan form.

3 §.

Å fastighet, som efter den 14 maj 1918 genom köp, byte eller gåva övergått till annan än föregående ägarens skyldeman i rätt upp- och nedstigande led, syskon eller syskons avkomling, må ej heller annan avverkning av skog än enligt 2 § är i fråga om ungskog medgiven äga rum, i fall den strider mot grunderna för god skogsvård eller fastigheten därigenom skulle komma att lida brist på behövlig skog efter ortens förhållanden.

År beträffande skog inom kustområde att befara, att genom ovarsam avverkning återväxten skulle äventyras, försenas eller försvagas, då må,

Ändå att den fastighet, vartill skogen hör, icke efter den 14 maj 1918 övergått till ny ägare, länsstyrelsen på framställning av skogsvårdsstyrelsen förordna, att för den skog skall gälla enahanda inskränkning i avseende å rätten till avverkning, som i första stycket stadgas för det fall, varom där är fråga. Sådant förordnande må även i samband med framställning, som nyss sagts, meddelas av skogsvårdsstyrelsen att gälla till dess länsstyrelsen i ärendet beslutit.

Stadgandet i första stycket skall dock icke gälla beträffande avverkning på grund av upplåtelse, som skett före den 15 maj 1918; ej heller skall förordnande, som meddelats jämligt andra stycket, lända till inskränkning i rätt till avverkning, som upplåtits före den 21 februari 1920.

4 §.

Vad angår avverkningsrätt skall, utöver vad av 2 och 3 §§ följer, därjämte gälla, att innehavare av avverkningsrätt, som upplåtits efter den 14 maj 1918, skall, ändå att överlåtelse av fastigheten efter den dagen icke ägt rum, vara underkastad enahanda inskränkning i rätten att avverka annan skog än ungskog, som i 3 § första stycket stadgas i avseende å fastighet, vilken efter sagda dag genom köp, byte eller gåva övergått till annan än föregående ägarens skyldeman i rätt upp- och nedstigande led, syskon eller syskons avkomling.

Ändring i eller tillägg till avtal om upplåtelse av avverkningsrätt skall, i vad därigenom upplåtelsen utsträckts beträffande tiden eller avverkningsområdet eller eljest kommit att omfatta andra träd än det ursprungliga avtalet gällde, anses såsom ny upplåtelse.

5 §.

Vad här ovan stadgas skall ej utgöra hinder för avverkning å område, som är att hänföra till inägor, eller å sådant område i hagsmark, som erfordras till betesmark för fastigheten eller därmed sambrukad fastighet samt på grund av markens beskaffenhet är till betesmark lämplig, ej heller för marks uppodling till trädgård, åker eller äng eller användande till byggnadstomt eller annat likartat ändamål.

6 §.

Sker avverkning i strid mot ovan givna föreskrifter eller förordnande, varom i 3 § andra stycket förmäles, eller företages utstämpling

eller därmed jämförlig åtgärd för avverkning, som uppenbarligen skulle komma i strid mot samma föreskrifter eller förordnande, som nyss sagts, äger skogsvårdsstyrelsen meddela förbud att å den fastighet, varå avverkning sålunda ägt rum eller planlagts, eller så stor del därav, som skäligt prövas, utan skogsvårdsstyrelsens tillstånd verkställa avverkning av skog för annat ändamål än fastighetens eller därmed sambrukad fastighets oundgängliga husbehov; dock att förbud, som föranledes av avverkning i strid mot 2 § eller av planläggning av avverkning, må gälla allenast i det förra fallet skog, som i sistnämnda paragraf avses, och i det senare skog, som enligt planen skulle avverkas. Då avverkning på grund av upplåtelse, som i 4 § sägs, föranleder förbud, må detta icke meddelas för annat område än det, som till avverkning upplåtits.

Innan sådant förbud, som i första stycket sägs, varder meddelat, skall fastighetens ägare samt, där avverkning verkstälts eller planlagts av annan, jämväl denne beredas tillfälle att yttra sig i ärendet; finner skogsvårdsstyrelsen saken sådan, att den ej kan tåla dylikt uppskov, må den dock meddela förbud tillsvidare och intill dess annorlunda värder förordnat. Skogsvårdsstyrelsen äge ock inhämta utlåtande från i lant-hushållning sakkunnig person såsom lantbruksingenjör, länsagronom eller jordbrukskonsulent, där sådant av förhållandena påkallas.

Förbud, som nu sagts, skall utan hinder av besvär genast träda i kraft.

7 §.

Den, som icke åtnöjes med skogsvårdsstyrelsens beslut, varigenom förbud mot avverkning meddelats eller sökt tillstånd till avverkning vägrats, äge att däröver hos länsstyrelsen anföra besvär. Rätt till klagan över sådant beslut vare ej till viss tid inskränkt.

8 §.

Då framställning, som i 3 § andra stycket sägs, inkommit från skogsvårdsstyrelsen, förordne länsstyrelsen en skogsstatens tjänsteman att med biträde av två ojävige gode män, vilka av förrättningsmannen utses bland dem, som till ledamöter i ägodelningsrätt eller gode män vid lantmåteriförrättning valde äro, i ärendet verkställa undersökning och däröver avgiva redogörelse.

Där i fall, varom i 7 § förmäles, klaganden påkallar undersökning

på marken eller länsstyrelsen eljest finner sådan undersökning vara av nöden, meddele länsstyrelsen ock förordnande, som nyss sagts. Har klagan förts över förbud mot avverkning i fall, då förbudet meddelats innan vederbörande rättsägare haft tillfälle att yttra sig i ärendet, må, ändå att klaganden påkallat undersökning på marken, förordnande om sådan undersökning dock meddelas endast om synnerliga skäl därtill äro.

Över länsstyrelsens slutliga beslut på framställning eller besvär, som ovan avses, må klagan föras i den ordning, som för ekonomimål i allmänhet är stadgad.

Förordnande, som av länsstyrelsen meddelats jämlikt 3 § andra stycket, skall utan hinder av klagan genast lända till efterrättelse. Upphåves förordnande, som nu sagts, vare med stöd därav meddelat avverkningsförbud förfallet.

9 §.

Kostnaden för undersökning, varom i 8 § förmäles, skall utgå av medel, som av skogsvårdsstyrelsen förvaltas. I fall, då undersökningen föranletts av besvär, må dock kostnaden genom länsstyrelsens slutliga beslut åläggas klaganden, om han undersökningen påkallat.

10 §.

Sker avverkning i strid mot meddelat förbud, straffes den, som förbudet överträtt, med böter från och med tjugufem till och med femhundra kronor, och skall det avverkade virket, där det ligger kvar inom området för avverkningen eller, om det är bortfört, fortfarande är i avverkarens besittning, tagas i beslag och dömas förbrutet. Undgår dylikt virke beslag, är den, som låtit verkställa avverkningen, skyldig att utgiva ersättning med belopp, motsvarande värdet av samma virke. Har efter avverkningen förbudet förfallit eller genom utslag, som äger laga kraft, upphävts, må icke virke dömas förbrutet eller ersättning utdömas, som här är sagt.

Vad nu stadgats i avseende å avverkning i strid mot meddelat förbud skall äga motsvarande tillämpning, där i fall, som i denna lag avses, skriftlig anvisning av skogsvårdsstyrelsen eller eljest enligt dess förordnande lämnats för avverknings bedrivande samt sådan anvisning blivit vid avverkningen åsidosatt, dock att i ty fall frågan, huruvida avverkningen är stridande mot föreskrifterna i denna lag eller förordnande, som i 3 § andra stycket sägs, må oavsett anvisningens innehåll komma under bedömande.

Innefattar avverkning, varom ovan är fråga, förbrytelse mot allmänna strafflagen, skall vad förut i denna paragraf är stadgat ej vinna tillämpning; dock skall delägare i samfälld skog eller mark, som vid dylik avverkning tillika missbrukat sin rätt i samfälligheten, hava förverkat vad å honom belöper av det avverkade virket samt, där hans andel i virket undgår beslag, därför utgiva ersättning efter ty här förut är sagt.

11 §.

Rätt att med beslag belägga virke, som skall anses förbrutet, tillkomme allmän åklagare samt de till skogsvårdsstyrelsens biträde anställda tjänstemän, men rätt att utföra åtal äge endast allmänne åklagaren. Har någon av de till skogsvårdsstyrelsens biträde anställda tjänstemän gjort beslag, skall han, så snart ske kan och senast inom fjorton dagar, göra anmälan därom hos allmänne åklagaren.

Varder ej inom sextio dagar, från det beslaget skedde, åtal i laga ordning anställt, vare beslaget förfallet.

12 §.

Virke, som enligt denna lag dömes förbrutet, skall av åklagaren försäljas å offentlig auktion, så kungjord som om auktion å utmätt lös egendom är stadgat. Begär, innan frågan om virkes förverkande slutligen prövats, virkets ägare, att försäljning skall äga rum, eller finner, på anmälan av åklagare, överexekutor, att fara är för virkets förstörelse eller att kostnaden för dess förvarande skulle bliva större än skäligt är, förordne överexekutor, att virket skall säljas i den ordning nyss sagts; och skall i ty fall virkets ägare, där han är känd och inom riket boende, eller, där han bor utom riket men inom riket har känt ombud, som äger för honom mottaga stämning och avgiva svaromål, ombudet genom åklagarens försorg bevisligen underrättas om auktionen minst åtta dagar innan den hålles. Anmälan av åklagare, varom här ovan sägs, skall vara åtföljd av fullständig, av två trovärdige män styrkt förteckning, utvisande virkets mängd och beskaffenhet.

13 §.

Böter, som enligt denna lag ådömas, ävensom genom försäljning av förbrutet virke uppkommen behållning och enligt 10 § utdömd er-

sättning för virke, som undgått beslag, fördelas lika mellan skogsvårdskassan i det landstingsområde och skogsaccisfonden i den kommun, där avverkningen ägt rum.

Försäljes i beslag taget virke innan det dömts förbrutet, skall, till dess frågan härom blivit slutligen avgjord, försäljningssumman ned sättas i riksbanken på sätt särskilt är stadgat; och skall om sådana medels insättning i bankinrättning vidare gälla vad i 160 § utsökningslagen sägs.

14 §.

Saknas medel till fulla gäldandet av böter, vartill någon enligt denna lag fälles, skall förvandling ske enligt allmänna strafflagen.

15 §.

Genom denna lag sker ej ändring i vad lagen angående vård av enskildes skogar innehåller om åtgärder till återväxtens betryggande, dock att förbud mot avverkning, som där avses, icke skall meddelas i fall, då skogsvårdsstyrelsen meddelat sådant förbud efter ty i 6 § här ovan sägs. Såvitt de i nämnda lag i övrigt meddelade bestämmelser strida mot föreskrifterna i denna lag, skola samma bestämmelser icke tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1920, då lagen den 13 juni 1919 om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo upphör att gälla, samt gäller till den 1 juli 1921.

Jämlikt äldre lag i ämnet meddelat förbud mot avverkning, som är gällande den 30 juni 1920, skall fortfarande äga giltighet.

Vad den nya lagen innehåller beträffande påföljd av förseelse, som i 10 § sägs, skall i avseende å förseelse, begången under tiden för lagens giltighet, äga tillämpning även efter det lagen i övrigt upphört att gälla.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 20 februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för jordbruksdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Löfgren:

»Då lagen den 13 juni 1919 om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo (Svensk författningssamling nr 299) likasom motsvarande lag av den 28 juni 1918 ansetts böra erhålla giltighet allenast för ett år, har jag med hänsyn till frågan om eventuell förlängning av berörda provisoriska lagstiftning funnit mig böra anmoda skogsvårdsstyrelserna i de län, där den nuvarande lagen i ämnet gäller, att inkomma dels med uppgift angående de åtgärder, som under år 1919 inom vederbörande skogsvårdsstyrelses verksamhetsområde vidtagits i anledning av förenämnda två lagar, dels

ock med yttrande rörande verkningarna under år 1919 av samma lagar ävensom angående behovet av förlängning av ifrågavarande lagstiftnings giltighetstid. De sålunda infordrade yttrandena hava numera inkommit. Därjämte föreligga särskilda framställningar från skogsvårdsstyrelserna i Stockholms län, Kalmar läns norra landstingsområde och Blekinge län angående provisorisk lagstiftning till skydd för skogar i exponerade lägen tillika med ett utlåtande av domänstyrelsen i sistnämnda fråga samt vidare en framställning, beslutad vid möte mellan skogsvårdsstyrelserna i riket under november 1919.

De inkomna yttrandena visa, att, tack vare sådana åtgärder från skogsvårdsstyrelsernas sida som införande av kungörelser och uppsatser i ortstidningarna samt spridande av broschyrer och anvisningar rörande avverkning, den allmänhet, som beröres av förevarande lagstiftning, numera är ganska förtrogen med dess innebörd. Vederbörande skogsägare och avverkningshavare synas ock hava i mycket stor utsträckning begagnat sig av den hjälp med utstämpling eller annan planläggning för avverkning, som erbjudits från skogsvårdsstyrelserna. Rörande omfattningen av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet på detta område må här nämnas följande.

Den provisoriska lagstiftningens omedelbara verkningar.

I *Stockholms* län har ett mycket stort antal skogsägare vänt sig till skogsvårdsstyrelsen för erhållande av råd och anvisningar angående bästa sättet för avverknings bedrivande; enligt styrelsens förmenande skulle en stor del av dessa skogsägare aldrig begagnat sig av styrelsens erbjudande härutinnan, om ej risken av konflikt med ifrågavarande lagar funnits;

inom *Uppsala* län har biträde lämnats för gallring i ungskog på 45 ställen med 89 förrättningsdagar, för avverkning å fastighet, förvärvat efter den 14 maj 1918, på 41 ställen med 80 förrättningsdagar, för ordnande av avverkning på grund av upplåten avverkningsrätt på 43 ställen med 107 förrättningsdagar;

i *Södermanlands* län har biträde för ordnande av avverkning lämnats av länsjägmästarna på 30 ställen under 49 dagar och av länsskogvaktarna på 251 ställen under 478 $\frac{1}{2}$ dagar;

i *Östergötlands* län hava länsskogvaktarna anlåtats för avverknings planläggande och stämpling 1,450 dagar mot 615 dagar under år 1918 och i medeltal cirka 300 dagar för år under närmast föregående treårsperiod;

i *Jönköpings* län har skogsvårdsstyrelsen på rekvisition av skogsägare utfört 1,150 utsyningar; cirka 80 procent av alla avverkningar under år 1919 hava reglerats genom styrelsens personal eller annan fackkunnig personal;

i *Kronobergs* län utfördes genom skogsvårdsstyrelsens försorg 1,531 utstämplingar för avverkning enligt grunderna för god skogsvård;

i *Kalmar läns norra landstingsområde* hava från den provisoriska lagens tillkomst gjorts 902 ansökningar om biträde vid stämpling av skog, därav 772 under 1919; motsvarande siffror voro 67 år 1916 och 88 år 1917; dessutom har genom personalen kontrollerats en del avverkningar vid bruk eller större egendomar, där stämplingen utförts av skogsägarens eget folk;

i *Blekinge* län hava anvisningar rörande avverkningens rätta bedrivande lämnats i avseende å 192 hemman samt omfattat en areal av 3,611.68 hektar;

i *Kristianstads* län har skogsvårdsstyrelsen i 125 fall lämnat anvisning å platsen antingen genom utmärkande av gränser för tillåten avverkning eller genom utstämpling av viss provyta eller hela området;

i *Malmöhus* län har skogsvårdsstyrelsen i 12 fall lämnat sådan anvisning, som nyss nämnts under Kristianstads län;

i *Hallands* län har skogsvårdsstyrelsen lämnat 169 anvisningar för skogsskötseln (mot 91 under år 1918) i form av råd och stämplingar;

i *Göteborgs och Bohus* län hava av länsjägmästaren och länsskogvaktarna förutom kontroll- och besiktningssesor företagits förrättningar under tillhoppa 170 dagar med anledning av 1 och 2 §§ i 1918 års lag eller motsvarande bestämmelser i 1919 års lag;

i *Älvsborgs* län har i 1,062 fall efter rekvisition hos skogsvårdsstyrelsen lämnats biträde för anvisning om avverkning; i ytterligare 66 fall hava länsskogvaktarna, utan att biträde rekvirerats, på förekommen anledning besiktigt avverkningar samt därvid lämnat råd och anvisningar rörande det sätt, varpå avverkning kunde bedrivas utan att bliva stridande mot de ifrågavarande lagbestämmelserna;

i *Skaraborgs* län pläga nästan alla större virkeshandlare såsom villkor för inköp av avverkningsrätt fordra, att skogsägaren erhållit skogsvårdsstyrelsens medgivande till avverkningen;

i *Värmlands* län har skogsvårdsstyrelsens personal i mer än tredubblad omfattning mot föregående år lämnat biträde med anvisningar och utstämplingar för avverkningar till förebyggande av avverkning i strid mot lagbestämmelserna;

i *Örebro* län har skogsvårdsstyrelsens personal lämnat anvisningar för avverkning å cirka 5,542.38 hektar enligt 1 eller 2 § i 1918 års lag eller motsvarande bestämmelser i 1919 års lag;

i *Västmanlands* län har skogsvårdsstyrelsens hjälp med anvisning eller stämpling frivilligt av vederbörande påkallats i 78 fall, berörande

1,717 hektar, oavsett sådana fall, då anvisning av salu- eller husbehovs- virke gjorts på begäran av skogsägare, som även utan lagens tillkomst skulle hava begärt biträde av styrelsen;

i *Kopparbergs* län har skogsvårdsstyrelsen på frivillig ansökan låtit planlägga 1,696 avverkningar mot 1,041 under 1918 och 574 under 1917, och plägar skogsvårdsstyrelsens biträde numera i regel begäras vid planläggning av avverkningar, där tillgång till egna fackutbildade tjänstemän saknas;

i *Gävleborgs* län har av skogsvårdsstyrelsen lämnats biträde med utstämpling i 322 fall och råd angående avverknings förläggande i 205 fall;

i *Västernorrlands* län hava med anledning av ifrågavarande lagstiftning skogsägare och avverkare i betydligt större utsträckning än förut anlitat skogsvårdsstyrelsens biträde.

Visserligen skulle, på sätt jämväl av en del yttranden framgår, skogsvårdsstyrelsernas biträde i åtskilliga av de uppgivna fallen hava påkallats även om icke nu ifrågavarande lagstiftning funnits, men icke desto mindre är uppenbart, att samma lagstiftning medfört en högst väsentlig ökning i skogsvårdsstyrelsernas arbete. Från åtskilliga skogsvårdsstyrelser meddelas ock, att denna ökning i arbetet nödvändiggjort anställande av biträdande länsjägmästare, assistenter och nya läns-skogvaktare.

Utöver den verksamhet, som bestått i meddelande av råd och anvisningar för avverkning, har på skogsvårdsstyrelserna ankommit att ingripa mot avverkning i strid mot de provisoriska lagbestämmelserna. Där sådan avverkning förekommit eller planlagts, hava skogsvårdsstyrelserna i ett stort antal fall genom förställningar eller meddelande att viss avverkning skulle föranleda förbud kunnat träffa uppgörelse med vederbörande avverkare, så att avverkningen inställts eller ock omlagts efter skogsvårdsstyrelsens anvisningar. Formligt avverkningsförbud har emellertid meddelats i ett avsevärt antal fall, på sätt framgår av nedan intagna tabell, beträffande vilken är att märka att de angivna paragrafnumren hänföra sig till 1919 års lag och att under resp. 2, 3 och 4 §§ upptagits förbud meddelade enligt motsvarande bestämmelser i 1918 års lag (1 §, 2 § första stycket och 2 § andra stycket).

Avverknings-
förbud m. m.

Avverkningsförbud meddelade			
av skogsvårdsstyrelsen i	j ä m l i k t		
	2 §	3 §	4 §
Stockholms län.....	4	5	5
Uppsala län	1	1	—
Södermanlands län	10	10	—
Östergötlands län.....	3	1	1
Jönköpings län	16		
Kronobergs län.....	10		
Kalmar län norra delen.....	2	1	13
Kalmar län södra delen.....	närmare uppgift saknas		
Blekinge län	5	—	1
Kristianstads län	6	1	—
Malmöhus län	3	—	—
Hallands län.....	25	4	3
Göteborgs och Bohus län	5		
Älvsborgs län	55	2	5
Skaraborgs län	12	1	1
Värmlands län	17	—	1
Örebro län.....	2		
Västmanlands län	3	—	—
Kopparbergs län	6	—	1
Gävleborgs län	1	18	—
Västernorrlands län.....	29	—	5
Jämtlands län	17	—	1

Av uppgifterna i tabellen framgår, att de ojämförligt flesta förbuden gällt avverkning i strid mot 2 § i 1919 års lag eller sålunda avverkning av ungskog. Framhållas må emellertid, att någon skarp gräns icke alltid kan uppdragas mellan de särskilda paragrafernas tillämpningsområden och att uppgifterna icke tydligt utmärka, i vilken utsträckning förbuden träffat innehavare av avverkningsrätt. I detta hänseende kan nämnas, hurusom av de 55 förbud, som skogsvårdsstyrelsen i Älvsborgs län meddelat med stöd av 1 § i 1918 års lag eller 2 § i 1919 års lag, icke mindre än 47 drabbat avverkningsrättshavare.

I några få fall omnämnes, att besvär anförts över meddelat avverk-

ningsförbud, i ytterligare några att avverkning i strid mot sådant förbud förekommit och föranlett åtal.

Utöver nu omnämnda direkta verkningar har den ifrågavarande lagstiftningen enligt vad av de inkomna yttrandena framgår haft mycket gynnsamma indirekta verkningar. Skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län anför, att genom styrelsens ingripande hindrats skövling av omkring 800 hektar skog, men att oerhört mycket större arealer genom lagarnas indirekta verkan skyddats från förstöring. Från Uppsala län meddelas, att hos allmänheten finnes full förståelse för nödvändigheten av en lag, som hindrar skövling av ungskog och av skog i allmänhet å egendomar, som under de senare åren varit föremål för försäljning. Lagens stora betydelse, yttrar skogsvårdsstyrelsen i Östergötlands län, ligger däri, att allmänheten på ett mera påtagligt sätt blivit upplyst om skogsvårdens fordringar, samt att den med eller mot sin vilja måst inrätta sig därefter, och samma skogsvårdsstyrelse framhåller vidare, hurusom, medan dimensionshuggning ännu för två år sedan på flertalet skogar var den enda förekommande avverkningsformen, sådan numera endast i undantagsfall torde komma till utförande, samt att vad som på frivillighetens väg även vid intensivt bedriven upplysning helt visst icke skulle kunnat vinnas på många år, nu på en kort tid blivit verklighet. Att denna lagstiftning kraftigt motverkat dimensionsavverkningarna har även påpekats av ett antal andra skogsvårdsstyrelser. Bland den provisoriska skogslagstiftningens goda verkningar framhålles även, att den bidragit till stävjandet av spekulationen i köp av egendomar med skogstillgång.

Medelbara verkningar av den provisoriska lagstiftningen.

Skogsvårdsstyrelserna uttala sig jämväl med största samstämmighet för att ifrågavarande lagstiftning erhåller förlängd giltighet antingen för ett eller två år eller tillsvidare i avbidan på en slutlig lagstiftning på grundval av skogslagstiftningskommitténs förslag. En skogsvårdsstyrelse, nämligen skogsvårdsstyrelsen i Kalmar läns södra landstingsområde, har visserligen framhållit, att 1919 års lag vore behäftad med många och stora brister — till den särskilt påpekade frånvaron av en bestämmelse om den fortsatta giltigheten av avverkningsförbud, som meddelats enligt 1918 års lag, skall jag längre fram återkomma — men även denna skogsvårdsstyrelse har gjort gällande att förlängning av 1919 års lag är en ovillkorlig nödvändighet. I förut omnämnda framställning från mötet mellan skogsvårdsstyrelserna hemställes likaledes om vidtagande av åtgärder för förlängning av 1919 års ofta nämnda lag.

Yrkanden på förlängning av lagstiftningens giltighetstid.

*Kvamställ-
ningar om
ändringar
eller tillägg.*

I samband med framställningarna om förlängning av ifrågavarande provisoriska lagstiftning hava emellertid de flesta skogsvårdsstyrelser uttalat sig för vissa ändringar i eller tillägg till 1919 års lag. Till en del innefatta de härutinnan framkomna förslagen upprensning av förslag, som, på sätt framgår av handlingarna till propositionen nr 389 till 1919 års lagtima riksdag, framställdes i sammanhang med frågan om förlängning av 1918 års lag i ämnet. Sålunda hava skogsvårdsstyrelserna i Blekinge och Malmöhus län hemställt, att det i 3 § av 1919 års lag förekommande uttrycket *god skogsvård* måtte utbytas mot uttrycket *god skogshushållning*, varvid sistnämnda skogsvårdsstyrelse framhållit, att då paragrafen syntes vara avsedd att stävja en med egendomshandel ofta följande avverkning, målet bättre skulle nås genom användande av det senare uttrycket, vilket förutsatte, att nödig hänsyn toges till uthålligheten, så att ej skogskapitalet nedbringades mer än som på grund av den direkta skogsvårdens fordringar kunde vara påkallat.

Skogsvårdsstyrelserna i Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Kopparbergs län påyrka införandet av *anmälningsskyldighet* beträffande förestående avverkning. En bestämmelse härom skulle, enligt vad skogsvårdsstyrelsen i Malmöhus län yttrar, icke innebära skyldighet att invänta styrelsens tillstånd eller anvisning för avverkningen men giva styrelsen möjlighet att i tid ingripa samt att utöva kontroll och ledning på ett effektivt och billigare sätt.

Under förmälan att det i många fall utan särskilt stadgande torde vara omöjligt förmå upplåtare av avverkningsrätt att återlösa skog, som skogsvårdsstyrelsen hindrade avverkningsrättshavaren att avverka, har skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län föreslagit införande av en bestämmelse angående *rättsförhållandet mellan avverkningsrättshavaren och markägaren* för det fall, att avverkningsrätt upplåtits och betalats före den 11 juli 1918.

Skogsvårdsstyrelsen i Västernorrlands län framhåller som önskvärt, att lagen kompletteras med en bestämmelse av innehåll, att skogsägare, som överträtt föreskrifterna i 2 eller 3 § av 1919 års lag innan skogsvårdsstyrelsen hunnit ingripa, må kunna tillhållas att — eventuellt genom skogsvårdsstyrelsens försorg på vederbörandes bekostnad — *fullfölja en tidigare lugstridigt utförd avverkning i enlighet med grunderna för en god skogsvård*; och anför i anseende härå denna skogsvårdsstyrelse, att fall kunde tänkas, då avverkningen skett i strid mot föreskrifterna i den provisoriska skogslagen utan att likväl hemfalla under bestämmelserna i lagen angående vård av enskildes skogar; varvid i saknad av sådan bestämmelse svårigheter kunde uppstå att bringa det behuggna området

i sådant skick, att det för framtiden kunde bliva föremål för god skogsvård.

Det viktigaste ändringsförslaget, även det ett förnyande av en redan år 1919 gjord hemställan, avser erhållandet av *skydd för skogar i exponerade lägen*. Skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län har, på sätt jag förut nämnt, ingivit särskild framställning i nu omförmälda fråga. I denna framställning anföres följande.

I det betänkande, som skogslagstiftningskommittén avgivit den 9 december 1918, hade föreslagits bland annat bestämmelser angående skogar i exponerade lägen. En lag härom, avseende skyddsbestämmelser för skogar, vilka för sitt eget fortbestånd krävde speciell försiktighet vid avverkningsverken, skulle utan tvivel ej blott fylla en av de största luckorna i 1903 års skogsvårdsstadga utan ock synnerligen välvilligt mottagas av den stora allmänheten. Behovet av lagstadgat skydd för sådana skogar torde nämligen från alla håll kunna vitsordas. Då vidare de motiv, skogslagstiftningskommittén i berörda hänseende framlagt, syntes oerhört vägande, vågade skogsvårdsstyrelsen uttala den förhoppning, att desamma skulle beaktas av Kungl. Maj:t och riksdagen, så att genom en ny lag i ämnet möjlighet bereddades för att skogsproduktionen å ifrågavarande skogar skulle kunna räddas. Prövningen av alla nu föreliggande lagförslag å det skogliga området torde emellertid icke medhinnas under kortare tid än 2 å 3 år. Under mellantiden kunde man, med stöd av erfarenheten från tiden närmast före 1903 års skogslags ikraftträdande, befara, att mindre hänsynsfulla skogsägare icke skulle draga sig för att börja forcerade avverkningsverken å exponerade marker och därigenom ej blott utsätta sin skogsmark för obotliga skador utan ock äventyra oersättliga naturvärden. Då Stockholms län innehölle en icke oväsentlig areal skogar av skärgårdsnatur, vilka måste inträngas under kategorin »skogar i exponerade lägen», hade det syntes skogsvårdsstyrelsen angeläget, att åtgärder snarast tillgreps för att, innan ett definitivt lagskydd trädde i kraft, dylik skövling därstädes skulle kunna hindras. På ett enkelt och för den skogägande allmänheten icke stötande sätt torde detta kunna ske genom att alla skärgårdsskogar underkastades provisoriska bestämmelser i likhet med dem, som nu gällde för egendommar, vilka bytt ägare efter den 14 maj 1918. Komme sådana bestämmelser till stånd, torde visserligen skogsvårdsstyrelserna icke kunna hindra alla skövlingar, men oerhört mycket skulle med säkerhet kunna vinnas. Något intrång i skogsägarnas berättigade intressen skulle å andra sidan icke heller göras genom en dylik inskränkning i förfoganderätten till skogen, då ju bestämmelserna avsåge endast att hindra sådana

avverkningar, som strede mot grunderna för en god skogsvård. Beträffande omfattningen av dylika skogar i exponerade lägen torde lämpligen böra uppdragas åt resp. länsstyrelser att på framställning av skogsvårdsstyrelserna därom bestämma. Skogsvårdsstyrelsen hemställde med stöd av det anförda, att Kungl. Maj:t — oberoende av frågan om prolongation av lagen angående tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo — måtte för riksdagen framlägga proposition om provisorisk lagstiftning för skogar i exponerade lägen. Skulle — vilket skogsvårdsstyrelsen på det livligaste hoppades — nyssnämnda lag erhålla förlängd giltighet, hemställde styrelsen, att densamma måtte kompletteras med en paragraf av följande lydelse:

Där på grund av belägenhet i havsbandet förhållandena äro sådana, att det måste befaras, att, i händelse av ovarsam avverkning av befintlig skog, återväxt skulle omöjliggöras eller ock återväxt, som kunde förväntas uppkomma, skulle bliva oskäligt sen eller underhaltig, må på framställning av skogsvårdsstyrelsen Konungens befallningshavande förordna, att å dylika fastigheter avverkning av skog ej får äga rum, i fall den strider mot grunderna för en god skogsvård eller fastigheten därigenom skulle komma att lida brist på behöflig skog efter ortens förhållanden.

I skogsvårdsstyrelsens i Kalmar läns norra landstingsområde framställning i ämnet anföres, att området innehåller en del skogar av skärgårdsnatur, och göres efter en motivering, som nära överensstämmer med skogsvårdsstyrelsens i Stockholms län, en hemställan av nära nog samma lydelse som sistnämnda styrelses.

Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län har framhållit, att då i länets kustland finnes stora arealer skogsmark i exponerat läge, samma skäl där föreläge för lagstadgat skydd för dylik skog. Styrelsen ansåge sådant skydd vara erforderligt, även om lagen den 13 juni 1919 prolongerades; och hemställde skogsvårdsstyrelsen därför med instämmande i skogsvårdsstyrelsens i Stockholms län framställning, att proposition om provisorisk lagstiftning för skogar i exponerat läge måtte framläggas.

I det infordrade yttrandet från skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har framhållits, att de av skogslagstiftningskommittén föreslagna bestämmelserna om skog i exponerat läge skulle tylla en lucka i den nuvarande skogslagstiftningen och bliva till största gagn för landets kusttrakter, icke minst för Göteborgs och Bohus län, där skogarna till mycket stor del finnes i exponerat läge. Enligt 1903 års skogslag finge visserligen avverkning av skog ej så bedrivas, att skogens återväxt uppenbarligen äventyrades, och gällde detta jämväl om skog i exponerat läge. Men någon straffpåföljd för brott mot bestämmelsen finnes ej, endast skyldighet att sörja för erhållande av åter-

växt. Då detta senare efter kalavverkning å exponerade marker med grund och mager jordmån vore förenat med dryga kostnader under loppet av vanligen många år, så vitt ej skadan vore obotlig, ställde sig ofta en kalavverkning å dylik sämre mark mindre ekonomisk. Med hänsyn härtill bleve en lagbestämmelse sådan som den av skogslagstiftningskommittén föreslagna i realiteten icke eller åtminstone endast föga betungande för skogsägaren, men däremot av oerhörd betydelse i nationalekonomiskt hänseende. Avgörandet, huruvida en skog borde anses befinna sig i exponerat läge och bestämmandet om skogens omfattning, där den ifrågasatta lagbestämmelsen skulle äga tillämpning, borde överlämnas åt vederbörande skogsvårdsstyrelse, som väl kände till skogs- och markförhållanden inom dess verksamhetsområde och ju redan enligt 1918 och 1919 års provisoriska skogslagar hade det ännu viktigare uppdraget att avgöra, huruvida en ungskog med hänsyn till ålder och övriga förhållanden finge kalavverkas eller ej. Föreläggandet av bestämmanderätten till högre myndighet skulle i högsta grad försvåra arbetet och vålla en så stor tidsutdräkt, att det hela bleve, snart sagt, utförbart; detta gällde åtminstone Göteborgs och Bohus län, som till mycket stor del bestode av dylik exponerad mark, fördelad i en oerhörd mängd mestadels små områden. Denna skogsvårdsstyrelse har i ämnet föreslagit en så lydande bestämmelse:

Där på grund av belägenhet i havsbandet eller på höjder eller eljest exponerat läge förhållandena äro sådana, att det måste befaras, att, i händelse av ovarsam avverkning av befintlig skog återväxt skulle omöjliggöras eller ock återväxt, som kunde förväntas uppkomma, skulle bliva oskäligt sen eller underhållig, får avverkning av skog ej äga rum, om den strider mot grunderna för en god skogsvård eller fastigheten därigenom skulle komma att lida brist på behöflig skog efter ortens förhållanden; och får i varje fall avverkningen företagas allenast med skogsvårdsstyrelsens medgivande och i enlighet med de föreskrifter, som av densamma kunna varda meddelade.

Skogsvårdsstyrelsen i Södermanlands län har förklarat sig instämma i skogsvårdsstyrelsens i Stockholms läns framställning till förhindrande av de svårigheter för skogsåterväxtens betryggande, som uppstode genom hänsynslös avverkning av skog i havsbandet och i exponerade lägen i övrigt. Skogsvårdsstyrelsen i Gävleborgs län har likaledes framhållit såsom önskvärt, att den provisoriska lagstiftningen utvidgades att omfatta jämväl skärgårdsskogarna.

Domänstyrelsen, vars utlåtande infordrats i anledning av förenämnda framställning av skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län, har i sådant hänseende anfört, att domänstyrelsen ansåge, att fog funnes för den av sistnämnda skogsvårdsstyrelse uttalade farhågan om risken för

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 1 saml. 292 häft. (Nr 344.) 3

skogar i exponerat läge och särskilt skogar i havsbandet under förberedelserna för eventuellt genomförande av skogslagstiftningskommitténs förslag, och att det vore behöfligt, att en interimistisk bestämmelse, i avvaktan på en definitiv lag, bjöde skydd för skogar av ifrågavarande art. Under erinran därom, att skogslagstiftningskommitténs förslag avsåge icke blott sådana skogar, för vilka skogsvårdsstyrelsen nu hemställt om tillfällig lagstiftning, utan jämväl skogar »på höjder eller eljest särskilt exponerat läge» samt skogar med svagare reproduktionsförmåga, av låg bonitet o. s. v., har domänstyrelsen vidare huvudsakligen anfört följande. För Stockholms län liksom för de flesta kustlän vore helt visst den art av exponerade skogar, som träffades i den yttre skärgården, särskilt i behov av skydd mot forcerade avverkningar. Men såväl i Stockholms som andra län funnes innanför den yttre skärgården belägna skogar å höjder eller särskilt svaga marker, som vore i ej mindre behov av skydd mot ovarsamma avverkningar än nämnda skärgårdsskogar. Domänstyrelsen hade härmed velat framhålla, att en tillfällig lagstiftning i av skogsvårdsstyrelsen angiven riktning följdriktigt helst borde taga hänsyn ej blott till skogar i havsbandet utan även till övriga skogar av nyss angiven art. Domänstyrelsen, som endast varit i tillfälle att taga kännedom om första delen av skogslagstiftningskommitténs betänkande men torde komma att i sinom tid få avgiva utlåtande över betänkandet i dess helhet, ansåge sig därför icke böra nu närmare uttala sig om kommitténs hittills framlagda förslag om bestämmelser för skogar i exponerade lägen. Dock ansåge sig styrelsen kunna redan nu uttala, att styrelsen för sin del funne en sådan lagstiftning erforderlig, som medförde mera effektivt skydd för skogar i andra höjdlägen än fjälltrakter och i havsbandet än det skydd nuvarande lagstiftning bjöde. I vad mån sådant mera effektivt skydd kunde vinnas på de vägar, skogslagstiftningskommittén anvisat, därom ansåge sig styrelsen icke böra uttala sig förrän efter slutlig granskning och prövning av kommitténs förslag i dess helhet. Styrelsen ville emellertid framhålla, att kommitténs hittills framlagda förslag, i vad det berörde skyddsskogar och skogar i exponerade lägen, redan varit utsatt för en rätt anmärkningsvärd kritik ej blott från sådana personer, som i allmänhet torde företräda statens synpunkter, när det gällde bedömandet av en skogslag, utan jämväl från representanter för skogsägare. Ehuru styrelsen, såsom av det sagda torde framgå, ansåge icke blott skogar i havsbandet utan även skogar av annan expositionsart vara i behov av det skydd för ovarsam behandling, som en interimistisk lagstiftning kunde lämna, ansåge styrelsen dock, intill dess kommitténs förslag slutligt kunnat prövas,

hinder ej möta, att en lagstiftning av sistnämnt slag tillsvidare inskränktes att gälla skogar i havsbandet, då dessa dels i allmänhet torde vara att hänföra till en kategori av mera påtaglig och lättare definierbar art än andra exponerade skogar, dels ock den av skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län uttalade farhågan dessutom måhända vore större ifråga om skärgårdsskogar än andra exponerade skogar. Domänstyrelsen finge på grund härav, trots den ofullständighet, som komme att vidlåda en tillfällig lagbestämmelse i av skogsvårdsstyrelsen föreslagen riktning, uttala, att det vore önskligt, att åtgärder snarast vidtoges till skydd för skogar i havsbandet. Dylika åtgärder syntes emellertid böra gå ut på en komplettering, i huvudsaklig överensstämmelse med skogsvårdsstyrelsens senare alternativ, av meranämnda lag den 13 juni 1919 i samband med förlängning av dess giltighetstid. En särskild provisorisk lagstiftning för skogar i exponerade lägen enligt skogsvårdsstyrelsens första alternativ ansåge sig domänstyrelsen icke kunna tillstyrka, då detta skulle innebära ett godtagande i viss mån, utan föregående verklig prövning, av ett genomgripande lagförslag, vars halt ännu icke vederbörligen kunnat prövas. Med stöd av vad sålunda anförts finge domänstyrelsen på det sätt tillstyrka skogsvårdsstyrelsens i Stockholms län förevarande framställning, att gällande lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo måtte, i samband med förlängning av dess giltighetstid, på det sätt kompletteras, att lagen komme att medföra särskilt skydd jämväl för skogar i havsbandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av nämnda skogsvårdsstyrelse därom framlagda förslaget.

Ett ytterligare ändringsförslag gäller det i 5 § av 1919 års lag stadgade undantaget för avverkning å sådant område i hagmark, som erfordras till *betesmark*. I detta avseende har skogsvårdsstyrelsen i Älvsborgs län anmärkt, att sagda paragraf icke vore lämpligt avfattad, i det att betesbehov alltför ofta anfördes såsom svepskäl för avverkning av ungskog; och föreslår nämnda skogsvårdsstyrelse, att ifrågavarande paragraf skulle i hithörande del erhålla följande ändrade lydelse:

Vad här ovan stadgats — — — till inägor, eller å sådant område, som medelst röjning och andra för ändamålet erforderliga åtgärder omlägges till betesmark för varaktigt betesbruk, förutsatt att marken är för ändamålet lämplig och den omfattning, vari markens omvandling för sådan ändrad användning avses, icke är större än som av ändamålet skäligen påkallas, ej heller för marks uppodling till — — — ändamål.

Skogsvårdsstyrelsen i Kalmar läns norra landstingsområde har framhållit, att den bestämmelse i 4 § av 1919 års lag, som avser avverk-

ningsrätt, upplåten efter viss dag, kunde kringgås genom *utsträckning av avverkningsrätten*. Enligt vad styrelsen meddelar hade det hänt, att en avverkningsrätt, som första gången försåls före ifrågavarande tid, sedermera ett flertal gånger upplåtits delvis eller helt och till olika pris mot vad första gången betalades. Det kunde tänkas, att en dylik andrahandsupplåtelse måste betraktas som nytt köp och därför vore underkastad lagens bestämmelser, men styrelsen hade icke kunnat med visshet tyda denna mening ur lagens ordalydelse.

Från flera håll har framhållits önskvärdheten av en bestämmelse om *straff redan för avverkning i strid mot den provisoriska lagen*. Sålunda har länsjägmästaren hos skogsvårdsstyrelsen i Kalmar läns södra landstingsområde i ett av styrelsen insänt yttrande anført, att en bestämmelse sådan som den av skogslagstiftningskommittén föreslagna, nämligen att straff inträdde vid själva huggningen emot lagens föreskrifter, syntes vara riktig, enär därigenom avverkarna komme att tvingas tillfråga skogsvårdsstyrelsen innan avverkning skedde och sålunda de facto ett slags anmälningsplikt komme till stånd. Saknaden av en bestämmelse i denna riktning har skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län funnit ägnad att minska den provisoriska lagstiftningens effektivitet. Under erinran, hurusom det torde vara en allmän erfarenhet, särskilt från kristiden, att en gång upptäckta möjligheter att utan påföljd lotsa sig förbi en generande lagbestämmelse hade tendens att med löpeldens fart sprida sig bland allmänheten, har skogsvårdsstyrelsen i Älvsborgs län uttalat farhågor för att ett förfarande, som på sina håll med framgång försökts, nämligen att plötsligt och med stor arbetsstyrka forcera fram en otillåten avverkning skulle anses vara ett efterföljansvärt föredöme. Såsom exempel på, huru avverkning bedrivits med uppenbar avsikt att kringgå lagens bestämmelser, har denna skogsvårdsstyrelse anført ett fall, då ett bolag, efter att hava förvissat sig om att läns-skogsvaktaren vore tjänstledig, sänt en arbetsstyrka på 22 man från annat håll till avverkningsplatsen med uppdrag att endast fälla skogen så skyndsamt som möjligt, för vilket ändamål arbetarna mot en ersättning av en krona för timme jämte 10 öre för varje fallt träd utfäst sig att arbeta minst 14 timmar om dagen. I detta fall hade emellertid, tack vare närbelägenheten till skogsvårdsstyrelsens säte, avverkningen icke pågått mer än en dag innan skogsvårdsstyrelsen genom avverkningsförbud hindrat dess fortsättning.

I nära samband med nu behandlade fråga stå inkomna framställningar om sådan lagändring att det bleve möjligt att meddela *avverkningsförbud på ett tidigare stadium* och icke först när lagstridig avverk-

ning redan påbörjats. Skogsvårdsstyrelsen i Södermanlands län anför, att styrelsen, innan sådan avverkning förekommit, är hindrad vidtaga direkta åtgärder, även om t. o. m. utmärkning till en tydligt lagstridig avverkning ägt rum. Ett påpekande att en avverkning på tilltänkt sätt komme att mötas med förbud torde visserligen i de flesta fall vara tillräckligt mot lojala personer, men i många fall kunde man icke lita på att det respekterades. Icke ens i sådana fall, då stämpling skett på ett riktigt sätt, exempelvis genom skogsvårdsstyrelsens personal, hade styrelsen säkerhet för att avverkningen skedde på ett riktigt sätt, eftersom den med nuvarande bestämmelser kunde strafflöst utföras utan hänsyn till stämplingen. Då det icke vore möjligt för styrelsen att genast ingripa, kunde åtskilliga dagar förflyta, under vilka en hänsynslös avverkare kunde medhinna att förstöra det, som var avsett att bevaras. En hänsynslös person kunde sålunda åtminstone i viss grad göra sig oberoende av lagen. Styrelsen hade haft ett sådant fall och hade anledning befara, att flera sådana komme att inträffa. För avhjälpande av detta missförhållande syntes två olika lagstiftningsmöjligheter föreligga, nämligen dels ett generellt avverkningsförbud dels bemyndigande för skogsvårdsstyrelserna att, så fort anledning därtill syntes föreligga, utfärda avverkningsförbud vare sig lagstridig avverkning förekommit eller icke, dock med skyldighet för skogsvårdsstyrelserna att genom anvisning eller stämpling skyndsamt lämna besked, huru avverkning lagenligt finge bedrivas. Av dessa båda möjligheter syntes den senare obetingat vara att förorda. Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län föreslår i denna del, att skogsvårdsstyrelsen skall äga meddela avverkningsförbud, när avverkning sker eller planeras i strid mot bestämmelserna i lagen. Denna skogsvårdsstyrelse anmärker mot de nuvarande lagbestämmelserna att om, till skogsvårdsstyrelsens kännedom kommit, att en hemmansägare sålt rätt till avverkning exempelvis ned till 5⁴, styrelsen, ehuru en sådan avverkning under alla förhållanden vore att häntöra till skogsskövling, icke kunde förhindra avverkningen förrän skogsskövling ägt rum en eller flera dagar, och att mången gång kunde hända, att en mindre omfattande dylik avverkning hunne utföras med tillhjälp av en större arbetsstyrka innan förhållandet komme till styrelsens kännedom. Uttalanden i enahanda riktning hava gjorts av skogsvårdsstyrelserna i Göteborgs och Bohus samt Västernorrlands län.

Skogsvårdsstyrelsen i Älvsborgs län ifrågasätter, huruvida icke tiden vore inne att legalisera den praxis att begära *anvisning hos skogsvårdsstyrelsen*, som av sig själv utbildat sig. I detta avseende föreslår denna skogsvårdsstyrelse en ny paragraf av följande lydelse:

Påkallar markägare eller innehavare av avverkningsrätt, med hänsyn till tillämnad avverkning, yttrande av skogsvårdsstyrelsen, huruvida visst skogsbestånd vore sådant, att stadgandet i 2 § har tillämpning, eller huru i visst skogsbestånd avverkningsrätten må bedrivas, utan att stadgande i denna lag varder överträtt, äge han därom göra skriftlig ansökan med uppgift om avverkningsområdets läge, omfattningen av och sättet för avverkningsrätten samt sökandens postadress, och åligger det skogsvårdsstyrelsen snarast möjligt i ärendet meddela skriftligt besked, som utan dröjsmål skall i rekommenderat brev sökanden tillställas.

Har skogsvårdsstyrelsen inom två månader, från det ansökningen till styrelsen inkom, icke i ärendet fattat beslut, varom sökanden äger på begäran avgiftsfritt erhålla bevis, må avverkningsrätten äga rum på det sätt anmäningen avsett.

I anslutning till detta förslag hemställer skogsvårdsstyrelsen i Älvsborgs län vidare om införande av en bestämmelse angående *straff för den, som åsidosätter lämnade anvisningar*. Styrelsen anför, att utom de avverkningsrättsinnehavare, som företog avverkning i strid mot 2—4 §§ i 1919 års lag, funnes en annan kategori avverkningsrättsinnehavare, som lika uppenbart avsiktligt bröte mot lagens avverkningsbestämmelser, men som gjorde det med list. Uti till synes fullt lojala avsikter rekviderade de biträde från skogsvårdsstyrelsen för anvisning och utstämpling med avseende å tillämnad avverkning. Skogsvårdsstyrelsen läte utstämpla de träd, som finge avverkas, eller lämnade annan erforderlig anvisning men saknade då anledning meddela förbud för avverkning i övrigt och kunde omöjligt hålla ständig kontroll över att anvisningarna efterlevdes. Det hade där- efter hänt att vederbörande utfört avverkningsrätten i rak strid mot anvisningarna, vilket kommit för sent till skogsvårdsstyrelsens kännedom för att kunna förhindras. Såsom exempel på ett dylikt tillvägagående har styrelsen bifogat avskrift av en den 9 september 1919 dagtecknad besiktningssrapport, utvisande att, sedan styrelsen på begäran av en person, som den 10 augusti 1918 inköpt visst hemman, låtit å dess skog verkställa utstämpling, huvudsakligen av äldre träd och överståndare, samt i anvisning av den 13 januari 1919 särskilt framhållits, att andra träd än de, som utstämplats med skogsvårdsstyrelsens stämpelmärke, ej finge avverkas, hade vid företagen besiktning emellertid befunnits, att, medan endast omkring hälften av de utstämplade träden avverkats, slutna ungdomsbestånd, där stämpling ej utförts, genomhuggits på det sätt, att de vackraste träden uttagits till slånor, varemot de undertryckta, som i första rummet bort tagas bort, blivit kvarlämnade.

Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län omtalar, hurusom det inom länet förekommit, att en person, som begärt utsynning hos skogsvårdsstyrelsen, omedelbart efter det förrättningen utförts och länskogvaktaren lämnat stället börjat avverka ej blott de stämplade utan även ostämp-

lade träd. För sådana fall, där vederbörande kan misstänkas ej komma att följa lämnad anvisning, framhåller denna skogsvårdsstyrelse lämpligheten av en bestämmelse, som gäve rätt att redan vid avslutande av utsyning utfärda förbud mot avverkning av de ostämplade träden.

Skogsvårdsstyrelsen i Hallands län föreslår införande av en bestämmelse om straff för överträdelse av de anvisningar, som styrelsen lämnar på begäran av den, vilken innehar dispositionsrätten till skogen; enligt vad denna skogsvårdsstyrelse meddelar, har åtminstone i ett par fall inträffat, att vederbörande vid avverkning frångått en sålunda lämnad anvisning.

Under förmälan, hurusom i Örebro län under år 1919 två avverkningar skett i strid mot skogsvårdsstyrelsens i länet anvisningar och att det kunde befaras, att kunskapen om att detta ej alls vore farligt lätt sprede sig bland den kategori av avverkare, som plägade benämnas jobbare och spekulanter, har denna skogsvårdsstyrelse vidare anfört, att den, om detta visade sig bliva fallet, torde bliva nödsakad att allmänt tillgripa den arbetsmetoden att snarast meddela avverkningsförbud, då påbörjad avverkning komme till dess kännedom. Därmed ändrades emellertid förhållandet mellan styrelsen, å ena, samt avverkare och skogsägare, å andra sidan, och det vore icke längre säkert, att den allmänna opinionen komme att ställa sig på styrelsens sida, varvid vore att märka att, såsom övriga kristidslagar tillfyllest lärt, det vore föga verklig nytta med en lag, som ej uppbares av en allmän känsla och insikt om lagens nytta och behövlighet. För att ej skogsvårdsstyrelsernas auktoritet skulle löpa fara att försvinna borde vid förlängning av 1919 års lag däri intagas bestämmelser om straff för brott mot skogsvårdsstyrelsens anvisningar.

Av skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län framhålles ävenledes behovet av en bestämmelse om straffpåföljd för avverkning, som utföres i strid mot lagen, ehuru vederbörande genom skogsvårdsstyrelsen fått fullständig anvisning och utstämpling av det, som borde få avverkas.

Slutligen har från åtskilliga skogsvårdsstyrelser påpekats, att vid förlängning av ifrågavarande provisoriska lagstiftning borde tillses att *giltigheten av ett meddelat avverkningsförbud icke upphör med den lag, med stöd varav förbudet utfärdats*. Saknaden av bestämmelse härom har föranlett tvekan vid tiden för upphörandet av 1918 års lag i ämnet. Flera skogsvårdsstyrelser hava ansett, att de med stöd av 1918 års lag meddelade avverkningsförbuden förfallit den 1 juli 1919, då själva lagen upphört att gälla. Några skogsvårdsstyrelser hade då förnyat de tidigare förbuden; medan man på annat håll funnit sig hindrad att med stöd av 1919 års lag meddela avverkningsförbud i anledning av avverkning, som ägt rum innan den nya lagen trätt i kraft.

Departements-
chefen.

Vad i de inkomna yttrandena anförts om verkningarna av den provisoriska lagstiftningen till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo och om behovet av samma lagstiftnings förlängning innefattar enligt min mening avgörande bevis för nödvändigheten därav, att ifrågavarande lagstiftning erhåller förlängd giltighetstid, då i annat fall kunde befaras att spekulationen i handel med skogsfastigheter skulle taga ny fart och en hänsynslös skogsskövling ointetgöra vad med denna lagstiftning redan vunnits.

Beträffande framställningarna om ändring i eller tillägg till nu gällande lag i ämnet säger det sig självt, att en provisorisk skogslag, tillkommen för att stävja spekulationen under en kristid och i övrigt fylla de mest påtagliga luckorna i lagstiftningen på det ifrågavarande området, icke kan vara så fullständig eller så genomarbetad, att ej till och med ganska befogade anmärkningar mot dess bristfällighet och önskemål om dess komplettering kunna framkomma. Givetvis böra sådana anmärkningar och önskemål beaktas så långt omständigheterna det medgiva; att i allo råda bot för påvisade missförhållanden är emellertid utslutet redan med hänsyn till omöjligheten att vid en provisorisk lagstiftning åstadkomma en fullt uttömmande och tillfredsställande utredning. Därjämte måste emellertid tillses, att icke vid prolongation av en provisorisk lag avvikelser från grunderna för densamma göres utan tvingande skäl, och att icke de nya tillsatserna spränga den gamla ramen.

Under förarbetena till 1919 års lag i ämnet gjordes ett försök att få till stånd bestämmelser till reglerande av *rättsförhållandet mellan jordägare och avverkningsrättshavare* för det fall, att den senare till följd av den mellankomna lagstiftningen icke kunde få tillgodogöra sig avverkningsrätten. Försöket måste emellertid uppgivas; i stället lämnades anvisning, huru konflikten borde lösas enligt allmänna rättsgrundsatser. Att framställning om meddelande av bestämmelser i denna fråga nu gjorts av allenast en skogsvårdsstyrelse torde kunna gälla som bevis för, att den lämnade anvisningen varit något så när tillfyllest; ett uttalande att den lämnade anvisningen varit något så när tillfyllest; ett uttalande att den beaktats föreligger för övrigt från skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län.

Förslaget om *anmälningsplikt* beträffande förestående avverkning anser jag mig lika litet som i fjol kunna förordas; säkert skulle för den allmänhet, av vars uppfattning om behovet av denna lagstiftning dess resultat är i så väsentlig grad beroende, en dylik plikt med därmed förknippad bötesrisk te sig som en av förhållandena icke nödvändigt följande inskränkning i rätten till skogen.

Vad angår framställningen, att uttrycket *god skogsvård* i 3 § måtte utbytas mot uttrycket *god skogshushållning* kan jag likaledes hänvisa till

mitt yttrande vid anmälan i statsrådet av förslaget till 1919 års lag och vill nu endast tillägga, att om begreppet skogshushållning anses hava den betydelse, som skogsvårdsstyrelsen i Malmöhus län velat däri inlägga, den ifrågasatta ändringen i allmänhet skulle kräva, att respektive skogar uppskattades och undersöktes i avseende på virkesförråd, beskaffenhet och tillväxt, samt att med ledning därav hushållningsplaner upprättades, vilket allt synes mig icke lämpligen kunna föreskrivas, åtminstone icke i en provisorisk lag.

Den föreslagna ändringen i 5 §, avseende att förebygga *avverkning för tillgodoseende av föregivet betesbehov*, synes mig icke vara av trängande behov påkallad. Det kan för övrigt sättas i fråga, om den föreslagna lydelsen skulle i angivet avseende vara att föredraga framför den nuvarande; ej heller enligt denna medges annan avverkning än erforderlig, och i olikhet med förslaget inskränker den rätten till avverkning att gälla område i hagmark.

Om förslaget att legalisera gängse praxis att begära *anvisning hos skogsvårdsstyrelsen* innebär, att avverkning ej skulle få ske innan sådan anvisning erhållits, synes mig detta förslag, såsom avseende ett utsyningstvång, ännu betänkligare än förslaget om anmälningsplikt; åsyftar det däremot — såsom den närmare utvecklingen giver anledning att förmoda — att stadga skyldighet för skogsvårdsstyrelse att på begäran lämna anvisning, huru avverkning kan bedrivas utan att lagens stadganden varda överträdna, kan erinras att sådan skyldighet redan lärers åligga skogsvårdsstyrelse enligt 4 § i förordningen angående skogsvårdsstyrelser den 24 juli 1903.

Vad angår förslaget att skogsägare, som överträtt föreskrifterna i 2 eller 3 § av 1919 års lag innan skogsvårdsstyrelsen hunnit ingripa, skulle kunna förpliktas *fullfölja lagstridigt utförd avverkning i enlighet med grunderna för god skogsvård*, torde härmed närmast åsyftas att, om ett skogsbestånd genomhuggits på det sätt, att den kvarstående skogen, på samma gång den icke kan godtagas såsom bestånd, tillika utgör hinder för erhållande av återväxt, skogsvårdsstyrelsen skall äga befogenhet ålägga skogsägaren att borthugga jämväl denna del av beståndet. Endast i undantagsfall torde emellertid inträffa att en avverkning, utförd på sålunda förutsatt sätt, icke jämväl hemfaller under bestämmelserna i 1903 års lag angående vård av enskildes skogar, varvid de önskvärda åtgärderna torde kunna framtvingas med tillämpning av 3 § i sagda lag. Särskilda föreskrifter i ämnet i den provisoriska lagen torde därför icke vara oundgängligen nödiga.

Enligt de nuvarande bestämmelserna föranleder en avverkning, som

strider mot grunderna i den provisoriska lagen, ett avverkningsförbud av större eller mindre omfattning, varemot straffpåföljd inträder först om avverkning sker i strid mot meddelat förbud. Det kan icke bestridas, att för vissa fall *straff* kunde vara på sin plats *redan vid lagstridig avverkning*, och stadganden i sådan riktning finnas även i skogslagstiftningskommitténs förslag. För att sådana stadganden skola kunna meddelas annat än för de undantagsfall, där en uppenbar avsikt att trotsa eller kringgå lagstiftningen kan påvisas, är emellertid ett oeftergivligt villkor, att själva de grundläggande bestämmelserna äro av sådan beskaffenhet, att det skäligen kan fordras att en var, som tar befattning med avverkning, förstår deras innebörd. Äro de åter — såsom fallet måste erkännas vara beträffande flera bestämmelser i förevarande provisoriska lag — av sådant innehåll, att deras tillämpning i viss mån är beroende av sakkunnigt omdöme, skulle införande av straff redan för avverkning i strid mot lagen tvinga det stora flertalet skogsägare att före avverknings företagande skaffa sig detaljerade anvisningar om sättet för avverkningen. Förändringen skulle sålunda på en omväg, men i stor utsträckning, införa utsyningsstväng, mot vars genomförande hinder möter redan däri, att det skulle kräva en mångdubbelt större personal än skogsvårdsstyrelserna nu disponera. Förslaget att på denna punkt bryta med det nuvarande lagens system kan jag därför icke tillstyrka.

Överlåtelse av upplåten avverkningsrätt från en till annan, kan givetvis icke föranleda någon inskränkning i avverkningsrätten. Annorlunda ställer sig förhållandet, om genom avtal mellan markägaren och innehavaren av en avverkningsrätt tiden för densamma förlänges eller rättigheten kommer att omfatta annat område eller träd av andra mått än det ursprungliga avtalet gällde; en sådan utsträckning innefattar en ny upplåtelse och är såsom sådan underkastad de inskränkningar, som över huvud gälla beträffande nya upplåtelser. Ett uttalande härom har jag, ehuru med tvekan om dess behövlighet, trots kunna upptagas i den provisoriska lagen.

I avseende å förslaget att skogsvårdsstyrelserna borde äga befogenhet att meddela *avverkningsförbud redan i anledning av planläggning av lagstridig avverkning* kan visserligen anmärkas, att om skogsvårdsstyrelserna, när dylik planläggning kommer till deras kännedom, underrätta vederbörande, att ett utförande av avverkningsplanen skulle leda till avverkningsförbud, meddelandet härom i regel skulle vara tillräckligt för att förekomma planens fullföljande. De inkomna yttrandena från skogsvårdsstyrelserna visa dock, att man icke kan alltid räkna med sådan lojalitet från de avverkandes sida, och har jag därför trots mig böra

biträda det ifrågavarande förslaget om avverkningsförbud redan vid planläggning av lagstridig avverkning. Ett förbud kan i sådant fall mötas med invändningen, att det icke avsetts, att planen skulle komma till utförande, eller att den övergivits, men om, såsom rimligt är, förbudet kommer att gälla allenast utförande av den avverkning, som planlagts, lär förbudet ej kunna anses vålla någon olägenhet och invändningen förty ej förtjäna beaktande.

Jämväl framställningarna om *ansvar för avverkning i strid mot meddelad anvisning* har jag trott böra tillmötesgå, då de förhållanden, som föranlett dessa framställningar, synas så anstötliga, att straff icke bör utebliva. Straff och annan påföljd torde för dylik avverkning böra bestämmas på samma sätt som för avverkning i strid mot meddelat förbud, men då klagan över lämnad anvisning icke lär kunna förekomma under annan förutsättning, än att anvisningen innefattar vägran av tillstånd till viss avverkning, torde det vara nödigt att i mål om avverkning i strid mot lämnad anvisning domstolen får oberoende av anvisningens innehåll pröva, om avverkningen strider mot bestämmelserna i lagen.

Då jag den 14 mars 1919 i sammanhang med framläggande av förslag till 1919 års provisoriska skogslag redogjorde för inkomna yttranden rörande 1918 års lag i ämnet, omnämnde jag även, hurusom dels skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län hemställt om *förbud mot avverkning av skog i bergaktiga exponerade lägen* dels ock skogsvårdsstyrelsen i Kalmar län, södra delen, ansett oförsiktig eller oförståndig avverkning å dylik mark icke förenlig med god skogsvård och sålunda redan förbjuden i 1918 års lag. Framställningen från den förstnämnda skogsvårdsstyrelsen föranledde då icke någon åtgärd, och mot uppfattningen att en olämplig avverkning av skog i exponerat läge strider mot god skogsvård torde ej något vara att erinra. Att frågan upptagits på nytt synes emellertid bero på, att den nu befinner sig i ett delvis annat läge än när de nyssnämnda yttrandena avgåvos, enär nämligen under mellantiden skogslagstiftningskommitténs förslag blivit tillgängligt. Enligt detta förslag skulle gälla, att där på grund av belägenhet i havsbandet eller på höjder eller eljest särskilt exponerat läge eller till följd av andra naturomständigheter, såsom jordmånens beskaffenhet, jordlagrets tunnhet eller markens benägenhet för försumpning, förhållandena äro sådana, att det måste befaras, att i händelse av ovarsam avverkning av befintlig skog återväxt skulle omöjliggöras eller ock återväxt, som kunde förväntas uppkomma, skulle bliva oskäligt sen eller underhållig, Konungen skulle äga att, på framställning av skogsvårds-

styrelsen och efter förutgången undersökning, förordna, att avverkning, som omfattar annat än torra träd och ej avser fastighetens eller därmed sambrukad fastighets oundgängliga husbehov, må äga rum allenast med tillstånd av skogsvårdsstyrelsen, samt att sådant förordnande även skulle få meddelas av Konungens befallningshavande att gälla intill dess Konungen i ärendet beslutit. Om nu, såsom enligt utredningen i ämnet är anledning att befara, detta förslag kan vara ägnat att särskilt i kusttrakterna framkalla en forcerad avverkning av skog under tiden intill dess den motsedda nya lagstiftningen kan komma att träda i kraft, utgör detta visserligen tillräckligt skäl att söka genom provisoriska bestämmelser förebygga, att en dylik avverkning får en för därav berörda skogars bestånd ödesdiger omfattning. Men jag är icke övertygad att härför kan för närvarande föreskrivas en så ingripande åtgärd som den av skogslagstiftningskommittén föreslagna, nämligen förbud mot avverkning utan skogsvårdsstyrelsens medgivande, såvitt ej avverkningen gäller torra träd eller sker till husbehov. Innan utredningen i frågan kommit i fullständigare skick torde försiktigheten bjuda att dels rätten till avverkning ej inskränkes längre än som redan gäller beträffande fastigheter, vilka efter den 14 maj 1918 övergått till annan än viss närmare skyldeman till föregående ägaren, d. v. s. att, utöver den allmänna inskränkningen i rätten att avverka ungskog, avverkning förbjödes allenast om den strider mot grunderna för god skogsvård eller vederbörande fastighet därigenom skulle komma att lida brist på behövlig skog efter ortens förhållanden, dels sålunda stadgad begränsning får gälla endast beträffande skogar i kustområdena eller sålunda inom en zon, där havsklimatet gör sig mera gällande med avseende å skogens växtlighetsförhållanden, icke i avseende å skogar i exponerade lägen i allmänhet. Härjämte torde vid denna nya lagstiftning ett undantag, motsvarande det, som nu är inrymt i 3 §, böra göras till förmån för innehavare av avverkningsrätt, upplåten före viss dag, i vilket hänseende, då framställningarna om en provisorisk lagstiftning till skydd för skogar i havsbandet och domänstyrelsens tillstyrkande av sådan lagstiftning länge varit kända, det förefaller mig, som om avverkningsrätt, upplåten efter innevarande dag, kunde underkastas de nya bestämmelserna.

Vid utformandet av dessa torde i övrigt skogslagstiftningskommitténs förslag kunna i flera hänseenden tagas till förebild. Sålunda torde det lända till fördel för allmänheten om tillämpningen av de nya bestämmelserna göres beroende av särskilt förordnande därom, att visst skogsområde skall vara underkastat samma bestämmelser. Vidare torde

det vara ändamålsenligt att ett interimförordnande i ämnet kan meddelas i avbidan på det slutliga förordnandet, vilket kan kräva långvariga, om ock summariska förarbeten. Men i stället för att enligt skogslagstiftningskommitténs förslag det slutliga förordnandets utfärdande ankommer på Kungl. Maj:t och länsstyrelsen äger meddela ett interimförordnande, torde det vara lämpligt såsom ägnat att främja ett snabbare avgörande och med systemet i den provisoriska lagen för övrigt mera överensstämmande, att det slutliga förordnandet utfärdas av länsstyrelsen, interimförordnandet, där sådant ifrågakommer, av skogsvårdsstyrelsen.

Den undersökning, som läser böra föregå länsstyrelsens förordnande, synes kunna ske i samma ordning, som nu gäller beträffande undersökning vid klagan över avverkningsförbud. Givetvis kan ifrågakomma att, sedan förordnande av förevarande slag meddelats, avverkning sker, som föranleder avverkningsförbud. Den undersökning, som kan komma till stånd i anledning av klagan över avverkningsförbudet, kommer emellertid att avse frågan, om den företagna avverkningen stått i strid mot grunderna för god skogsvård eller fastigheten därigenom kommit att lida brist på behövlig skog efter ortens förhållanden; denna undersökning kommer sålunda att gälla annat än det, som varit föremål för den undersökning, som föregått länsstyrelsens förordnande om inskränkning i avverkningsrätten.

Att ett dylikt förordnande skall kunna överklagas säger sig självt, likasom ock att kostnaden för den föregående undersökningen bör bestridas av skogsvårdsstyrelsens medel. Ävenledes synes uppenbart, att förordnande, som nyss sagts, utan hinder av förd klagan bör lända till efterrättelse.

Beträffande spørsmålet, huruvida avverkningsförbud, meddelat enligt 1918 års provisoriska skogslag förföll, när denna lag upphörde att gälla, synes det kunna ifrågasättas, att, då 1919 års lag, som omedelbart avlöste den förra lagen, i allt väsentligt var lika lydande med denna samt de avvikelser, som förekommo i den nya lagen, gingo i skärpande riktning, den omständigheten att ny lag trätt i kraft saknade betydelse för frågan om de tidigare avverkningsförbudens giltighet. Härmed må för övrigt förhålla sig huru som helst; vad som för närvarande är av vikt härutinnan är, att de avverkningsförbud, som gälla, när ny lag under innevarande år kan komma att träda i kraft, ej anses förfallna, därför att den lag, enligt vilken de meddelats, upphört att gälla.

De av mig nu antydda tillägg till 1919 års lag hava jämte bestämmelserna i denna med de smärre jämkningar av formell art, som föranletts av berörda tillägg, upptagits i ett inom justitiedepartementet

upprättat förslag till ny lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo. Ehuru det icke torde vara att förvänta, att den länge förberedda definitiva skogslagstiftning, som skall göra den provisoriska lagstiftningen i ämnet överflödig, skall kunna träda i kraft den 1 juli 1921, har jag dock icke trott mig böra sätta i fråga, att den föreslagna nya provisoriska lagen skall erhålla giltighet för längre tid än den nuvarande eller sålunda för ett år.»

Efter att hava uppläst det nämnda lagförslaget, vilket var av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar¹, hemställde föredraganden, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet
N. Cervin.

¹ Denna bilaga, som är av ordagrant lika lydelse med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd fredagen den
19 mars 1920.*

Närvarande:

Justitieråden AMÉEN,
friherre LEJONHUFVUD,
EDELSTAM,
Regeringsrådet LINNÉR.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 20 februari 1920, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat *förslag till lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövlång av skog å fastighet i enskild ägo.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av ledamoten å justitiedepartementets lagavdelning, assessorn Thor Sjöfors. *Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.*

Ur protokollet:
Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 19 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Undén anmälde lagrådets denna dag avgivna utlåtande över det den 20 februari 1920 till lagrådet remitterade förslaget till lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo samt hemställde, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gösta Stenlund.